

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČÍSLO PROJEKTU: **CZ.1.07/1.5.00/34.0836**

32 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

ŠKOLA: ***Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové***

TEMATICKÁ OBLAST: **Výtvarná výchova**

AUTOR: **Mgr. Jan Černoš**

OZNAČENÍ MATERIÁLU: **VY_32_INOVACE_VV_CERNOS_2.4**

TÉMA: **Keramika pravěku**

DATUM VYTVOŘENÍ: **7.9.2013**

ANOTACE: Prezentace seznamuje s keramikou pravěkého umění.

Keramika pravěku

- Různé tvary s náznaky zdobení
- Užitková keramika
- Vypichovaná (Praha-Šárka)
- Lineární (Bylany u Kutné Hory)
- Malovaná (jižní Morava)
- Zvoncovitá

Dobu neolitu můžeme rozdělit na 4 základní kultury podle zpracování keramiky:

- a. **kultura nálevkovitých pohárů** = poháry s nálevkovitým hrdlem (sever Čech)

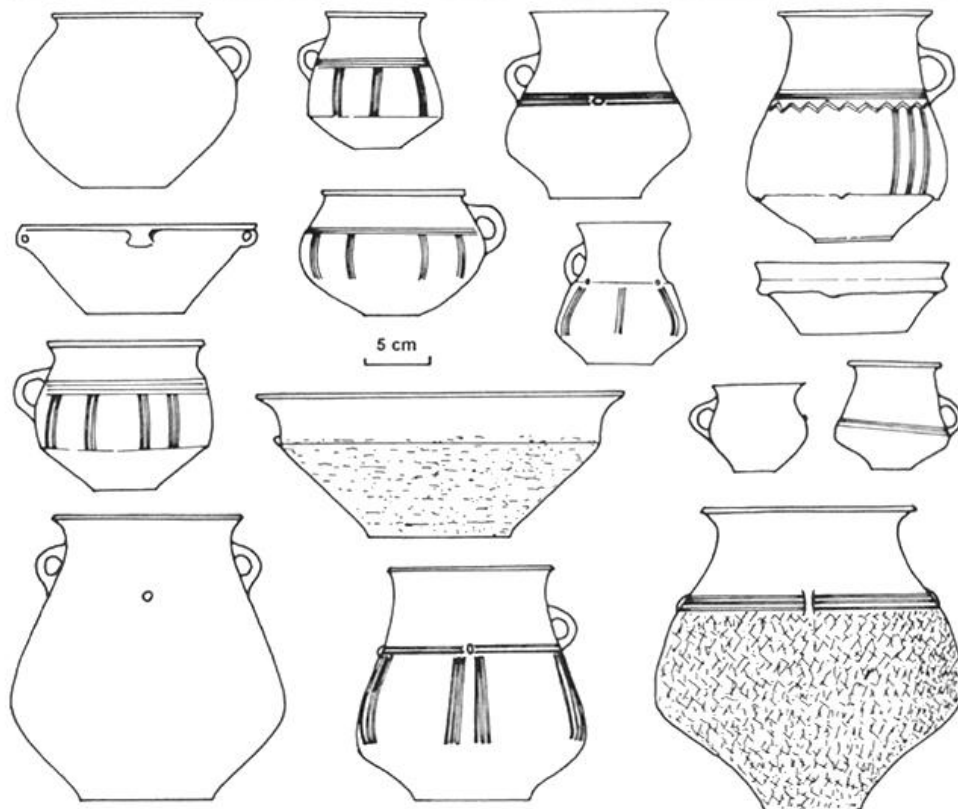

b. kultura kanelované keramiky = používání kanelury = žlábkování; důležitost pohřbů (Morava)

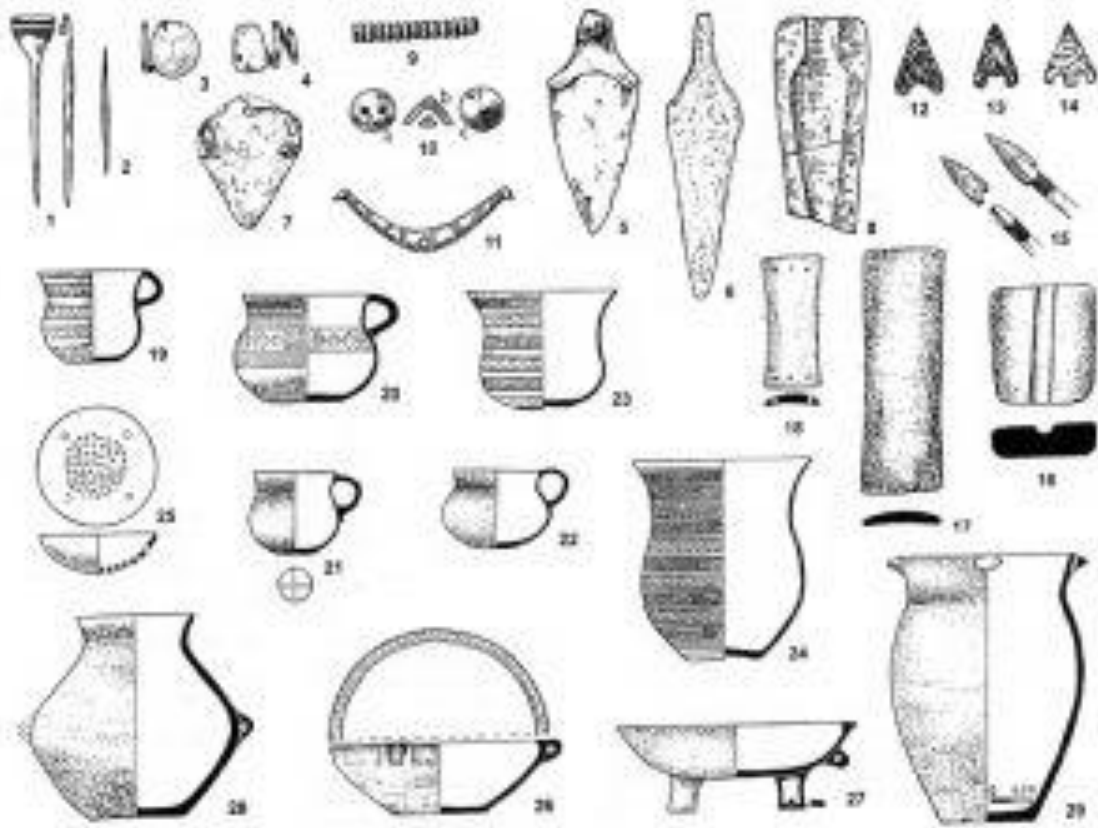
**c. kultura šňůrové keramiky = otisky kroucené šňůry na nádobách
(severozápad Čech)**

ŮNĚTICKÁ KULTURA

Únětická kultura – tvary a výzdoba keramických nádob starší (staroúnětické) fáze: džbánky a džbánkované koflíky, mísy a misky, amforovité nádoby

d. kultura zvoncových pohárů = nádoby tvaru obráceného zvonu, červeno-bílý dekor

Venuše

Sošky ženských postav (obézní i velmi štíhlé)

- inspirace v kultu plodnosti, hojnosti, uctívání ženy jako dárkyně života
- většinou postava bez tváře
- někdy velmi zjednodušená jen na základní geometrické tvary
- Všechny vznikly před 20 až 30 000 let

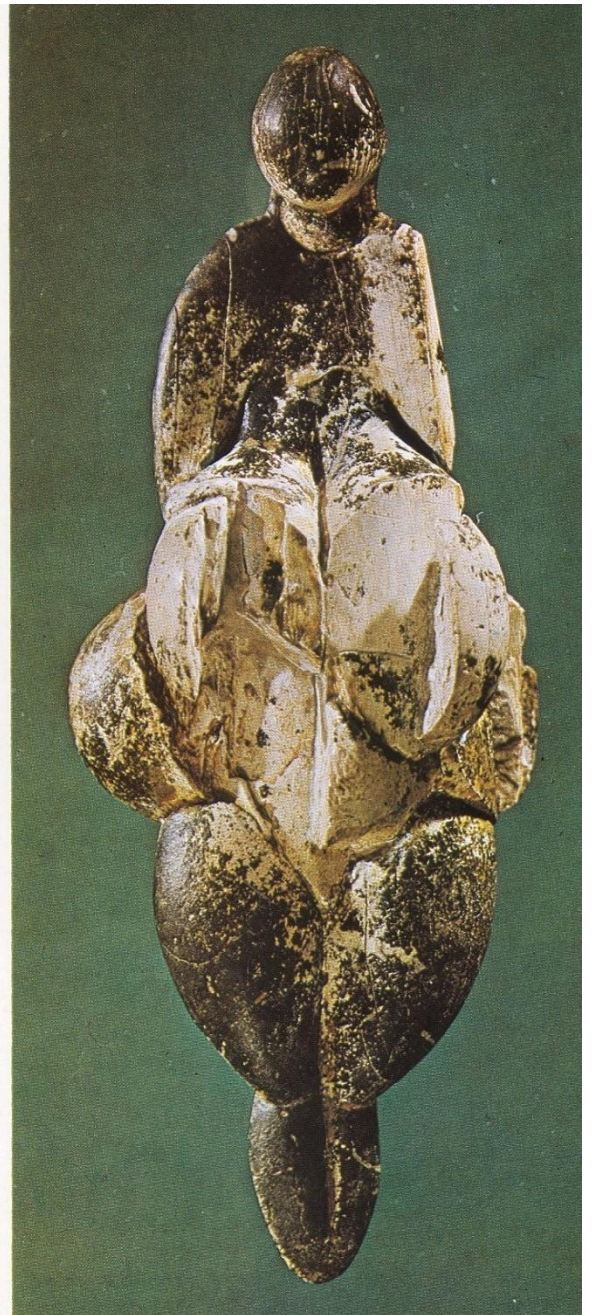
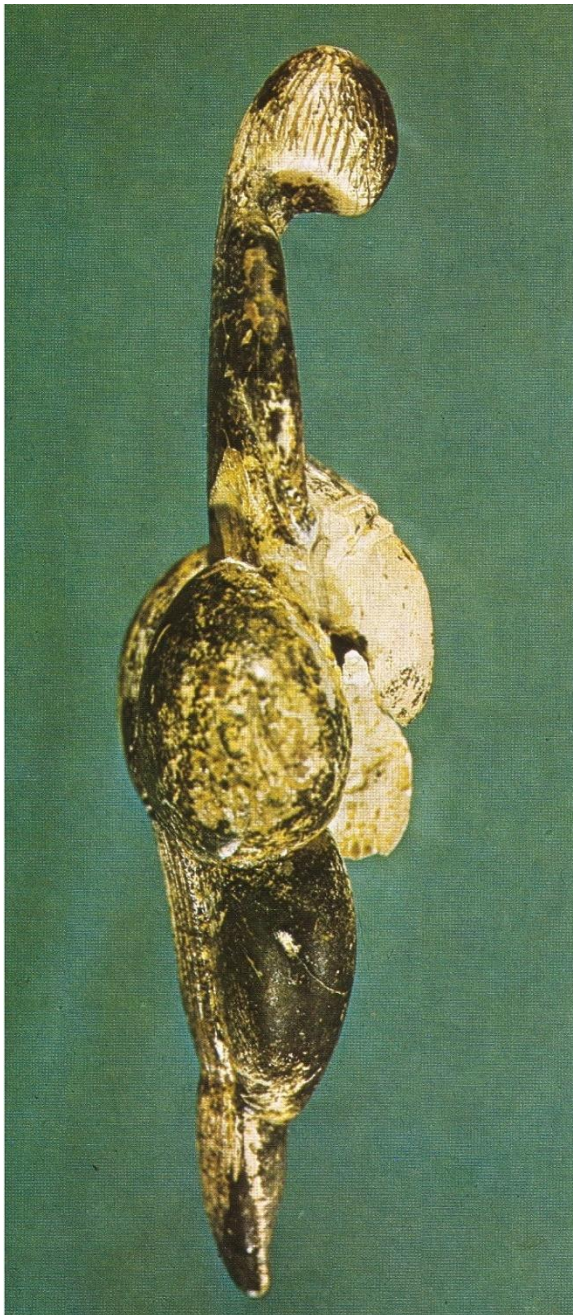
Venuše s rohem

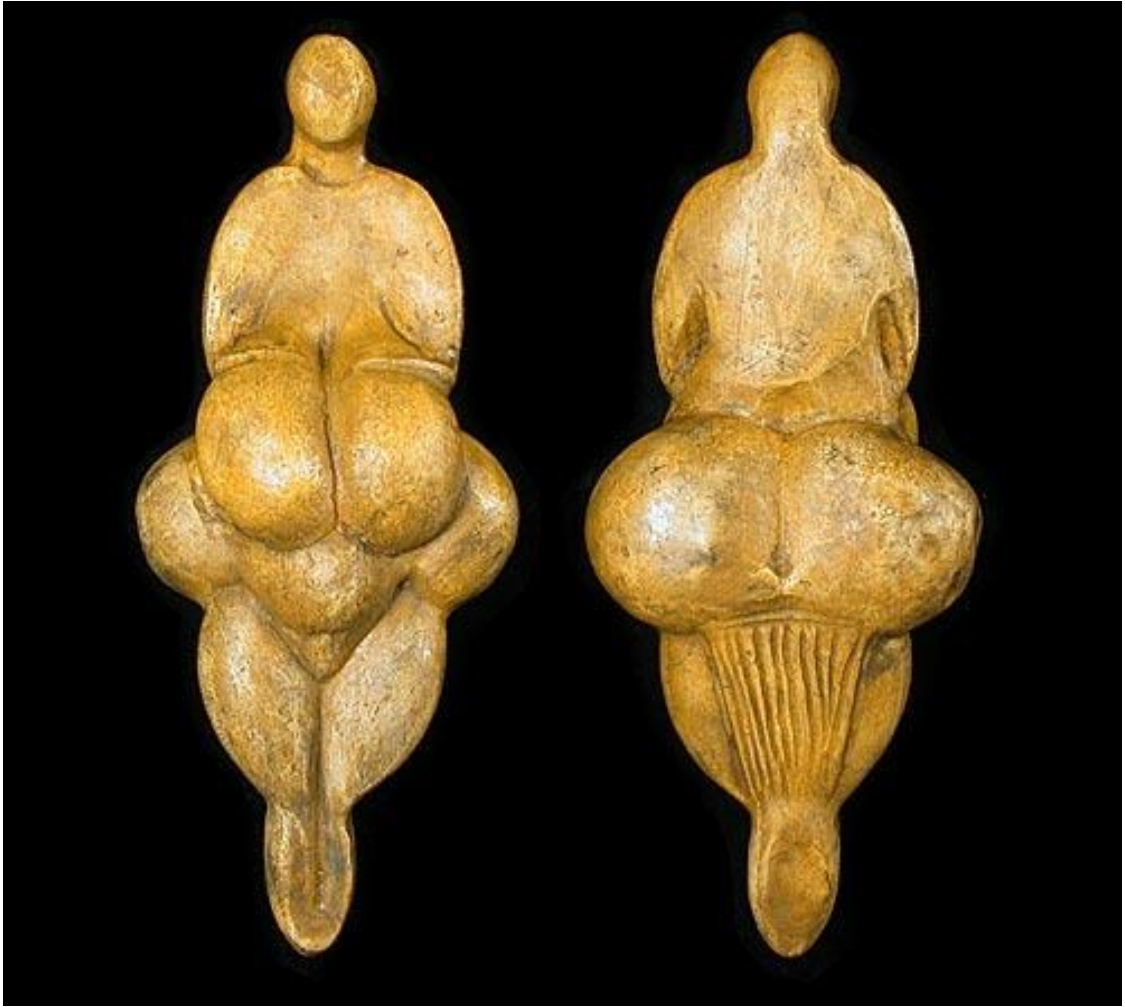

Venuše z Lespugue

- Z mamutího klu
- Výška 14,7 cm
- Nalezena v r. 1922 na úpatí Pyrenejí
- 25 – 18 000 let př. n. l.

Venuše mentonská

Venuše z Willendorfu

Věstonická venuše

Je 11,5 cm vysoká a v bocích 4,3 cm široká.

Materiál, který byl k její výrobě použit, je pravděpodobně směsí hlíny a vápence, obdobné drobné plastiky byly přitom většinou zhotovovány z kamene nebo kostí.

Zajímavostí je výrazná stylizace obličeje (pouze oči jsou naznačeny krátkými šikmými rýhami), nepřítomnost krku, mohutnost povislého poprsí (levé ňadro je větší) a boků.

Na zadní straně jsou patrné rýhy znázorňující zřejmě tukové zářezy.

Křivá tvář

- Snad nejstarší portrét v dějinách lidstva
- Poblíž nález kostrového hrobu s ženou s podobným postižením

Doba bronzová

- Keramika a způsob pohřbívání rozdělili Evropu na několik kultur

1. unětická (1800-1500 př. n. l.) – starší doba bronzová

- keramika střídmě zdobená, perfektně vypracovaná
- zbraně a nástroje z bronzu, kamene a kostí
- jemně propracované šperky
- tkaní látek
- specializace: kovolitectví, kovotepectví
- pohřby – ve skrčené podobě, hroby – vydlabané kameny

2. mohylová (1500-1100 př. n. l.)

- příchod nového etnika (pastevci Jižních Karpat a Podunají) –
- nové zbraně: dlouhé bronzové a kamenné meče, dýky, hroty
- pohřbívání pod navršené mohyly

3. popelnicových polí (1200-700 př. n. l.) – mladší doba bronzová = lužická kultura

- žárové pohřbívání = popel v keramických nádobách
- rituální kanibalismus (obětování lidí i zvířat),
- náboženství – od animismu = víra v nadpřirozené síly k polyteizmu = zbožňování některých přírodních jevů
- opevněné osady

4. knovízská a milečská

- žárové i kostrové hroby

Zdroje

http://g.denik.cz/68/14/ftg_palava_vestonicka_venuse_vestonice_denik-1024.jpg

<http://www.national-geographic.cz/wp-content/uploads/2012/03/IS15406800.jpg>

<http://www.pohodar.com/reci/lovci/obrazky/obrazky3.jpg>

<http://itras.cz/fotogalerie/vek-lovcu-a-mamutu/velke/vek-lovcu-a-mamutu-008.jpg>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/50/Venus_von_Willendorf_01.jpg

<http://www.lh-shop.cz/-pic/muzea/urg030-01.jpg>

<http://www.dvk.estranky.cz/img/mid/10/venuse--mentonska.jpg>

<http://82.114.195.35:90/ProjektModerniUmeni/Prav%C4%9Bk/Projekt%20-%20Prav%C4%9Bk/Venu%C5%A1e%20z%20Lespugue.jpg>

http://1.bp.blogspot.com/_OeML3C6bHSc/UTxZT5OpLDI/AAAAAAAAAPM/BazrFpr3JNY/s1600/z+lespuge.jpg

<http://www.anthropark.wz.cz/gravet203.JPG>

<http://82.114.195.35:90/ProjektModerniUmeni/Prav%C4%9Bk/Projekt%20-%20Prav%C4%9Bk/Venu%C5%A1e%20s%20rohem.jpg>

http://pf.ujep.cz/~velimskyt/pravek/06d_bronzova/db06.jpg

http://www.palba.cz/forumfoto/albums/userpics/12045/normal_7_Artefakty_KZP.jpg

http://www.palba.cz/forumfoto/albums/userpics/12045/normal_Obr_16_Keramika_plat%C4%9Bnick%C3%A9_kultury.jpg

http://www.palba.cz/forumfoto/albums/userpics/12045/normal_1_Kultura_n%C3%A1levkov%C3%BDch_poh%C3%A1r%C5%AF.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C4%9Bstonick%C3%A1_venu%C5%A1e